

בש"פ 7257/19 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 7257/19

לפני: כבוד השופטת י' וילנר

העורר: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט
המחוזי בחיפה מיום 15.9.2019 בע"ח
47575-08-19 שניתנה על ידי כב' השופטת ת' שרון
נתנאל

בשם העורר: עו"ד יואל גולדברג

החלטה

1. בקשת רשות ערר ב"גלגול שלישי" על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופטת ת' שרון נתנאל) בע"ח 47575-08-19 מיום 15.9.2019, בגדרה נדחה עררו של המבקש על החלטת בית משפט השלום בחיפה (כב' השופטת מ' פיקוס בוגדנוב) בצ"א 25978-06-19 מיום 11.8.2019. בית משפט השלום קיבל באופן חלקי את בקשתה השביעית של המשיבה להארכת תוקף החזקת רכוש של המבקש התפוס על-ידה.

רקע והליכים קודמים

2. המבקש חשוד בביצוע עבירות שוחד, מרמה, הפרת אמונים בתאגיד ועבירות על-פי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, ומזה כחמש שנים מתנהלת נגדו חקירה בנדון, כאשר לפני כשנתיים ושבעה חודשים הפכה חקירה זו לגלויה. בשנת 2016 נתפסו במסגרת החקירה ובטרם הוגש נגד המבקש כתב אישום, כספים ונכסי נדל"ן שבבעלותו ובית המשפט השלום נעתר לבקשות המשיבה להארכת תוקפם צווי התפיסה.

3. ביום 25.3.2019 קיבל בית משפט השלום באופן חלקי את בקשתה השישית של המשיבה להמשך החזקה ברכוש בשווי של כ-7.4 מיליון ש"ח, והתיר לה להחזיק ברכוש בסך של כ-5.6 מיליון ש"ח בלבד. ביום 14.4.2019 דן בית המשפט המחוזי בעררים אשר הוגשו מזה ומזה על החלטת בית משפט השלום וקיבל את ערר המשיבה תוך שהתיר לה לתפוס רכוש בשווי של כ-7.4 מיליון ש"ח (להלן: החלטת כב' השופט ליפשיץ).

4. ביום 12.6.2019 הגישה המשיבה לבית משפט השלום בקשה שביעית להארכת החזקת הרכוש התפוס על ידה, אשר כלל שני נכסי מקרקעין, כסף המוחזק בתיקי השקעות וכסף המוחזק בקרן חילוט (להלן: הרכוש). בתוך כך, התבקש בית משפט השלום להורות כי שווי הרכוש האמור יחושב תחילה מהכסף המזומן ורק יתרתו – תחושב מנכסי המקרקעין. המשיבה ביקשה כי בית משפט השלום יורה על הארכת צו תפיסת הרכוש כאמור ב-180 ימים ובסך של כ-7 מיליון ש"ח.

בהחלטה מיום 11.8.2019 קיבל בית משפט השלום את בקשת המשיבה בחלקה וקבע כי החזקת הרכוש התפוס על-ידי המשיבה תוארך למשך 4 חודשים, וכן הפחית משווי הרכוש אשר החזיקה המשיבה באותה העת (כ-7.4 מיליון ש"ח, כאמור לעיל בפסקה 3) סך של כ-613,569 ש"ח במזומן. נקבע כי אין מקום להיעתר לבקשת המשיבה להחזיק ברכוש ששווי 7 מיליון ש"ח, וזאת בין היתר, נוכח העובדה שהמשיבה המשיכה לתפוס ברכוש ששווי המוערך הוא כ-8.1 מיליון ש"ח, בניגוד להחלטת כב' השופט ליפשיץ.

5. על החלטה זו של בית משפט השלום הוגשו עררים מזה ומזה לבית המשפט המחוזי. המשיבה טענה כי בית משפט השלום שגה כאשר האריך את תקופת ההחזקה ב-4 חודשים בלבד שכן הליכי החקירה בעניינו של המבקש מורכבים וכרוכים בעריכת חקירות מעבר לים ובמעקב אחר כספים שהועברו בין מדינות שונות. עוד נטען, כי בית משפט השלום שגה בדחותו את בקשת המשיבה להחזיק ברכוש בשווי של 7 מיליון ש"ח, וכן לא נתן משקל מספק לתכלית הטמונה בתפיסת הרכוש – והיא לאפשר חילוטו של רכוש אשר צמח מביצוע העבירות המיוחסות למבקש, אם יורשע הלה בדיון.

החלטת בית המשפט המחוזי

6. בהחלטה מיום 15.9.2019 דחה בית המשפט המחוזי את עררו של המבקש וקיבל באופן חלקי את ערר המשיבה. בית המשפט המחוזי התייחס בהחלטה לבקשותיו הסותרות של המבקש בדיון שנערך בפניו – כך שהלה ביקש בתחילה להותיר את החלטת בית משפט השלום על כנה, ולאחר מכן ביקש מבית המשפט המחוזי להתערב בה – וקבע כי על פני הדברים, ניתן היה לדחות את ערר המבקש על הסף נוכח התנהלות דיונית זו. יחד עם זאת, נקבע כי יש לדחות

את הערר אף לגופו.

7. אשר לערר המשיבה קבע בית המשפט המחוזי כי החומר אשר הוצג לפניו מלמד על מורכבות החקירה נגד המבקש, הכרוכה גם בניהול הליכי חקירה מחוץ לישראל, ומשכך התקבל ערר המשיבה בכל הנוגע למשך תקופת ההחזקה שהתבקשה.

אשר לשווי הרכוש התפוס, בית המשפט המחוזי קבע, בין היתר, כי היה מקום לקבל את בקשת המשיבה במלואה, שכן בקשה זו הוגבלה לרכוש בשווי של כ-7 מיליון ש"ח בעוד שבהחלטת כב' השופט ליפשיץ הותר לה לתפוס רכוש בשווי של כ-7.4 מיליון ש"ח. כן נקבע כי תפיסת הרכוש בשווי המבוקש על-ידי המשיבה מוצדקת הן לנוכח החשדות החמורים העומדים נגד המבקש, והן לנוכח עוצמת הראיות נגדו.

אשר לאופן תפיסת הרכוש, ציין בית המשפט המחוזי כי הוא ער לקושי הגלום במימוש נכסי מקרקעין ובשומתם לצורכי חילוט, אך לצד זאת קבע, כי לנוכח הנזק שנגרם למבקש מהחזקת הכסף המזומן, הרי שתפיסת הרכוש בשווי המבוקש על-ידי המשיבה תחושב תחילה מנכסי המקרקעין, והיתרה – תחושב מן הכסף המזומן. אשר על כן, בית המשפט המחוזי התיר למשיבה להחזיק בנכסי המקרקעין והורה על השבת סכום של כ-443,184 ש"ח לידי המבקש. בכך הותר בית המשפט המחוזי בידי המשיבה רכוש בשווי כולל של כ-7 מיליון ש"ח.

על החלטה זו נסבה בקשת רשות הערר שלפני.

הבקשה דנן

8. המבקש, אשר הגיש את בקשת רשות הערעור לפי סעיף 38א(ב) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן: הפקודה), מרחיב בה בטענות הנוגעות לחשדות נגדו במסגרת ההליך העיקרי. לטענת המבקש, בטרם החלה להתנהל החקירה נגדו, הוא ערך מבחירתו הליך של גילוי מרצון ביחס לכל הונו ובמסגרת הליך זה שילם לרשות המיסים מס בסכום של כ-7.5 מיליון ש"ח. בתוך כך, מכחיש המבקש מכל וכל את טענת המשיבה ללקיחת שוחד, ומבהיר כי אף אם תתקבל טענה זו – הרי שכספי השוחד הוכשרו במסגרת הליך הגילוי מרצון ולכן לא ניתן לתפוס אותם כיום.

עוד טוען המבקש כי המשיבה מחזיקה ברכושו מזה תקופה ארוכה, ובכך פוגעת בזכותו לקניין וכן כי שגה בית המשפט המחוזי כאשר דחה את ערר המבקש ללא נימוק מספק וכשנמנע מלשחרר לידיו את כל הסכום המוחזק בקרן החילוט.

דין והכרעה

9. לאחר שעיינתי בבקשה, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות וזאת מבלי להידרש לתשובת המשיבה.

ככלל, בקשה לרשות ערר ב"גלגול שלישי" תתקבל רק במקרים חריגים, בהם מתעוררת שאלה עקרונית או ציבורית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים להליך, או במקרים שבהם מתעורר חשש לאי צדק חמור או לעיוות דין. כלל זה חל גם על בקשות רשות לערור לפי סעיף 38א(ב) לפקודה (ראו: [חברת משולם פיש סגל אנרגיה בע"מ נ' משטרת ישראל, פסקה 6 (2.1.2019); [מחצבות והשקעות אלעולה בע"מ נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (7.7.2019); בש"פ 4763/19 פריהר נ' משטרת ישראל ימ"ר תל-אביב, פסקה 12 (14.7.2019)]. המקרה שלפניי אינו בא בגדר המקרים החריגים האמורים, והלכה למעשה, המבקש כלל לא טען, וממילא לא הוכיח, כי בקשתו מעוררת שאלה עקרונית או ציבורית החורגת מדלת אמותיו של עניינו הפרטי. די בכך כדי לדחות את הבקשה.

10. אוסיף, כי יש לדחות את טענת המבקש לפיה יש בהליך הגילוי מרצון כדי להכשיר את הכספים האמורים. טענה זו כבר נדחתה בהחלטת בית משפט זה בערר על החלטת בית המשפט המחוזי בנדון (ראו: רע"פ 1306/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (10.2.2017)) ומשכך, לא מצאתי לדון בכך פעם נוספת.

11. אף לגופו של עניין, לא מצאתי כי יש להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי. כידוע, לערכאה הדיונית מסור שיקול הדעת בנוגע לשחרורו של תפוס (ראו: רע"פ 7493/17 פורמן נ' מדינת ישראל, פסקה 18 וההפניות שם (22.11.2017); רע"פ 4487/18 פורמן נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (28.6.2018)). בתוך כך נקבע, כי על בית המשפט לתת דעתו לשאלה האם תפיסת החפץ הכרחית לצורך הגשמת המטרה שלשמה נתפס הרכוש, והאם ניתן להגשים מטרה זו באמצעות חלופה שפגיעתה בחשוד פחותה.

בעניינינו, בית המשפט המחוזי דן בהרחבה בשיקולים העומדים בבסיס הסעד של תפיסת רכוש, ואיזן ביניהם כדבעי. בתוך כך, לא נעלמו מעיני בית המשפט המחוזי הימשכות החקירה בעניינו של המבקש, והתקופה הארוכה בה מחזיקה המשיבה ברכושו התפוס, כמו גם הפגיעה הכלכלית אשר מסבה תפיסת הרכוש למבקש. ואולם, בית המשפט המחוזי מצא כי לנוכח עוצמת החשדות העומדים נגד המבקש ולנוכח מורכבות הליך החקירה בעניינו – יש להעדיף את האינטרס הציבורי שבמיצוי הליך החקירה, ולא מצאתי להתערב בקביעתו זו.

12. סוף דבר: הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ט"ז בחשוון התש"ף (14.11.2019).

ש ו פ ט ת